

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (2) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ...

Prin contestația nr. 11026/20.04.2023, înregistrată la CNSC sub nr. ..., formulată de ...SA, cu sediul în ... înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. ..., având CUI ..., reprezentată legal prin director ..., împotriva documentației de atribuire, elaborată de ..., cu sediul în ..., în cadrul procedurii de atribuire simplificată, a contractului de lucrări având ca obiect **„Iluminat Public – Programul privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public”**, s-au solicitat, următoarele:

„1. Anularea în parte și obligarea autorității contractante la modificarea documentației de atribuire după cum urmează:

1.1 Eliminarea cerinței prevăzute în formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 2.2 grad de protecție (întreg aparat de iluminat) - ip67 (pag. 114 - 148 din P.T.E.) și înlocuirea acestuia cu gradul de protecție IP66 ce corespunde naturii contractului;

1.2 Eliminarea cerinței din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 5.1 (pag. 114 - 148 din p.t.e.) privind construcția aparatelor de iluminat;

1.3 Eliminarea cerinței din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 - 148 din P.T.E.) privind temperatura de lucru - 40°C ÷ + 55°C și acceptarea unei temperaturi de lucru -40°C ÷ +50°C

1.4 Eliminarea cerinței din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 - 148 din P.T.E.) pct. 1.5 privind impunerea fluxului luminos minim pentru aparatele de iluminat.

2. Suspendarea procedurii de atribuire a contractului până la soluționarea prezentei contestații, în temeiul dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 101/2016.

3. Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului-limită de depunere a ofertelor cu o perioadă egală cu durata suspendării procedurii, calculată de la data publicării în SEAP a deciziei prin care va fi soluționată definitiv prezenta contestație.

4. *Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea prezentei cauze”.*

II. Prin contestația nr. 769/20.04.2023, înregistrată la CNSC sub ..., formulată de ...SRL, cu sediul în ... înregistrată la Oficiul Registrului Comerțului sub nr. ..., având CIF ..., reprezentată legal prin administrator ..., împotriva documentației de atribuire, elaborată în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, s-au solicitat următoarele:

- *„Obligarea autorității contractante la eliminarea criteriilor și cerințelor restrictive din cadrul documentației de atribuire și adoptarea măsurilor de remediere necesare restabilirii legalității;*

- *Obligarea autorității contractante la prelungirea termenului limită de depunere a ofertelor, în conformitate cu prevederile art. 55 din H.G. nr. 395/2016, coroborate cu dispozițiile art. 153 din Legea nr. 98/2016.*

- *În temeiul art. 22 din Legea nr. 101/2016, în scopul prevenirii unei pagube iminente, solicităm admiterea cererii de suspendare a procedurii de atribuire până la soluționarea prezentei contestații;*

- *Obligarea autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată efectuate de subscrisa pentru soluționarea prezentei contestații, potrivit dispozițiilor art. 26 alin. (9) din Legea nr. 101/2016. În acest sens, cuantumul, detalierea și documentele doveditoare ale cheltuielilor efectuate vor fi depuse înainte de pronunțarea deciziei de soluționare a contestației.*

- *Asigurarea accesului la dosarul cauzei, în temeiul art. 19 alin. (1) din Legea nr. 101/2016”.*

**CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:**

I. Prin contestația înregistrată sub numărul de mai sus, ...SA critică documentația de atribuire elaborată de ..., în cadrul procedurii de atribuire susmenționată, solicitând cele menționate în partea introductivă.

În motivarea contestației, ...SA susține că documentația de atribuire conține cerințe restrictive, nejustificate în raport cu obiectul contractului ce urmează a fi atribuit, ce încalcă legislația în materia concesiunilor de lucrări și servicii, motiv pentru care, într-o primă critică, apreciază că se impune eliminarea cerinței prevăzute în formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 2.2 grad de protecție (întreg aparat de iluminat) - IP67 (pag. 114 - 148 din PTE) și înlocuirea acestuia cu gradul de protecție IP66 ce corespunde naturii contractului.

În opinia contestatorului, această cerință este nelegală, restrictivă și nejustificată de natura contractului, întrucât gradul de protecție este stabilit de standardul internațional SR EN 60529 - Grade de protecție asigurate prin carcase (Cod IP) ce clasifică și evaluează gradul de

etanșeitate pentru carcase, dispozitive și aparate electrice împotriva pătrunderii particulelor solide (prima cifră) și împotriva pătrunderii lichidelor (a doua cifră).

Standardul SR EN 60529 stabilește, după cum se arată, următoarele:

i) echipamentele cu a doua cifră caracteristică 6 sunt definite prin protecția împotriva jeturilor puternice de apă: „Apa proiectată sub forma de jeturi puternice din toate direcțiile asupra carcasei nu trebuie să producă efecte dăunătoare”;

ii) echipamentele cu a doua cifră caracteristică 7 sunt definite prin protecția împotriva efectelor unei scufundări temporare în apă: „Pătrunderea apei în cantități ce produc efecte dăunătoare în interiorul carcasei scufundate temporar în apă în condiții standardizate de presiune și durată nu trebuie să fie posibilă”.

Se arată că, potrivit Standardul SR EN 60529, prin Erata EN 60529:1991/A2:2013/AC:2019-02, se specifică expres faptul că o carcasa căreia i s-a atribuit numai a doua cifră caracteristică 7 sau 8, este considerată inadecvată pentru expunerea la jeturi de apă (desemnată prin a doua cifră caracteristică 5 sau 6) și nu necesită să fie conformă cu cerințele pentru cifrele caracteristice 5 sau 6. Cu alte cuvinte, IP67 este diferit de IP66, cele două grade de protecție aplicându-se unor situații (cerințe) diferite.

Ori, lucrările ce fac obiectul contractului de achiziție, respectiv montarea aparatelor de iluminat se va realiza la înălțimi cuprinse între 4-10 metri, astfel că nu se poate lua în discuție scufundarea temporară în apă (ce ar impune un grad de protecție IP67) ci expunerea la jeturi puternice din toate direcțiile (ce impune un grad de protecție IP66), foarte probabilă în cazul fenomenelor meteo extreme.

Față de cele menționate, se susține că cerința privind gradul de protecție IP67 nu corespunde naturii contractului, fiind astfel nejustificată și restrictivă.

Mai mult, se arată că în cadrul fișei tehnice nr. 7 - Controler pentru telegestiune la nivel de aparat de iluminat, pentru comanda și controlul fără fir de la distanță este considerat suficient un grad de protecție IP66 (punctul 2.1), în condițiile în care aceste echipamente sunt montate la exteriorul aparatelor de iluminat prin intermediul unui conector standardizat.

În concluzie, rezultă că gradul de protecție justificat de natura contractului de montare a aparatelor de iluminat pe stâlpi înalți ce impun o protecție la fenomene meteo caracteristice acestei înălțimi de 4 - 10 metri - este IP67 și nu IP66, cum în mod greșit, se prevede în fișele tehnice 1- 6 din formularul nr. 5, parte din documentația tehnică.

Pentru toate aceste considerente, contestatorul apreciază că se impune revizuirea documentației și punerea în acord cu standardele în

vigoare, cu condițiile de montaj specificate în cadrul procedurii, respectiv stabilirea gradului de protecție IP66 pentru aparatele de iluminat.

Într-o a doua critică, contestatorul apreciază că se impune eliminarea cerinței din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 5.1 (pag. 114 -148 din P.T.E.) privind construcția aparatelor de iluminat, prin care se solicită *„Corpul de iluminat trebuie să prezinte obligatoriu striății pentru un bun management termic pe toată suprafața aparatului de iluminat, cu excepția zonei compartimentului accesorii electrice. Aceste striății trebuie să fie acoperite de un capac pentru evitarea acumulării de murdărie. Prevede și decupări pentru ventilație pasivă”*.

În opinia contestatorului, modalitatea de asigurare a managementului termic pentru aparatele de iluminat cu LED ține de tehnologia de fabricație a fiecărui producător în parte și nu poate fi impusă de autoritatea contractantă sau de proiectant, în mod nejustificat, în condițiile în care producătorul își asumă garanția solicitată (de minim 5 ani) și durata de utilizare normală (10 ani) pentru condițiile de montaj stabilite în cadrul proiectului.

Față de prevederile art. 156 alin. (3) din Legea nr. 101/2016, se susține că această cerință este restrictivă și se impune a fi eliminată.

Într-o a treia critică, contestatorul apreciază că se impune eliminarea cerinței din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 -148 din P.T.E.) privind temperatura de lucru - $40^{\circ}\text{C} \div + 55^{\circ}\text{C}$ și acceptarea unei temperaturi de lucru $-40^{\circ}\text{C} \div + 50^{\circ}\text{C}$, întrucât cerința este restrictivă și nejustificată de natura contractului având în vedere măsurătorile oficiale conform cărora temperatura maximă înregistrată în România a fost de $+44.5^{\circ}\text{C}$ (la Ion Sion, județul Brăila, pe 10 august 1951), iar aparatele de iluminat stradal au ca principală caracteristică funcționarea pe timpul nopții - cu alte cuvinte, cu mult sub această temperatură.

Mai mult, se arată că aparatele pot fi echipate cu senzor de temperatură instalat pe placa LED care poate reduce curentul de pe placa LED atunci când temperatura este ridicată și permite revenirea la starea inițială atunci când temperatura ambiantă scade, astfel că cerința nu este justificată de necesitățile contractului.

În aceste condiții, se susține că cerința încalcă principiul proporționalității prevăzut de art. 2 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 100/2016 și se impune a fi eliminată și înlocuită cu o temperatură de lucru: -40°C -H- 50°C .

Într-o a patra critică, contestatorul apreciază că se impune eliminarea cerinței din Formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 -148 din PTE) pct. 1.5 privind impunerea fluxului luminos minim pentru aparatele de iluminat, întrucât solicitarea este restrictivă și nejustificată, în condițiile în care în cadrul acelorași fișe tehnice este solicitat, la punctul 1.6, ca performanțele fotometrice din distribuția luminoasă să fie dovedite prin calcule luminotehnice prin care este

demonstrată corespondența cu clasele de drum impuse, conform simulărilor DIALUX.

Se precizează că impunerea fluxului minim este un obstacol nejustificat față de ofertanții care pot demonstra îndeplinirea parametrilor luminotehnici impuși prin proiectul tehnic cu aparate de iluminat care se încadrează în cerințele impuse privind consumul de energie maxim, au sisteme optice performante, dar au un flux luminos mai mic față de cel solicitat în formularele F5.

Față de cele menționate, contestatorul solicită eliminarea cerinței restrictive.

În continuare, contestatorul prezintă argumente în susținerea cererii de suspendare a procedurii de atribuire.

Față de cele menționate, contestatorul solicită admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

În drept, se invocă dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (1) lit. b) și alin. 2, art. 10 din Legea nr. 101/2016.

Prin punctul de vedere nr. 13694/04.05.2023, înregistrat la Consiliu sub nr. 23712/04.05.2023, ... a solicitat respingerea, ca nefondată, a contestației formulată de ...SA.

În cuprinsul punctului de vedere, autoritatea contractantă prezintă un istoric al desfășurării procedurii de atribuire și răspunde punctual criticilor formulate de contestator după cum urmează:

1. Referitor la critica ce vizează eliminarea cerinței prevăzute în formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct.2.2 grad de proiecție (întreg aparat de iluminat) - IP67 (pag.114-148 din PTE) și înlocuirea acestuia cu grad de proiecție IP66 ce corespunde naturii contractului, autoritatea contractantă precizează că a stabilit cerințe tehnice în funcție de nevoile pe care le are, iar utilizarea unor performanțe ridicate permite folosirea pe o perioadă de timp mai lungă a acestor produse.

Se precizează că de-a lungul timpului s-a constatat că vechile aparate de iluminat cu tehnologie de descărcări în gaze (sodiu, mercur, etc.) care au grad de protecție IP54 nu au făcut față în timp la protecția împotriva apei și a prafului, iar corpurile de iluminat IP65 se depreciau în timp mai greu decât corpurile IP54 cu privire la pătrunderea apei și a impurității (prafului).

În baza standardului SR EN 60529 - Grad de protecție asigurate prin carcase (Cod IP), după cum se arată, s-a reținut faptul că pentru a fi eficient protejat un aparat de iluminat trebuie să prezinte pentru prima cifră a gradului de protecție, valoarea minimă 5.

Se arată că, potrivit tabelul prezentat care reprezintă extras din standardul SR EN 60529, valoarea aferentă primei cifre mai mare sau egală cu 5 nu permite pătrunderea prafului în interiorul corpului care să afecteze buna funcționare, iar în timp producătorii de aparate de iluminat, pentru a-și îmbunătăți soluțiile au început să ofere corpuri de

iluminat pentru care prima cifră a gradului de protecție este 6, valoare maximă până la acest moment.

Cu privire la a doua cifră a gradului de protecție, care inițial era 4, se arată că aceasta a fost îmbunătățită la cifra de 6 și chiar 7, caracteristică ce ține de performanța materialelor folosite, fiind evident că, de-a lungul timpului, producătorii s-au adaptat la nevoile pieței și au îmbunătățit produsele ridicând valoarea la a doua cifră a gradului de etanșeitate de la 4 la 7.

Din analiza informațiilor prezentate în cele două tabele, pentru iluminatul stradal, este necesar minim un corp de iluminat care are gradul de etanșeitate IP54, 5 reprezentând protecție împotriva prafului iar 4 reprezintă protecția împotriva stropilor de apă, care conform standardului și definiției din tabel, nu va afecta buna funcționare a corpului de iluminat. Producătorii actuali oferă doar soluții de corpuri cu IP66 și IP67 pentru a răspunde nevoii pieței de iluminat stradal, nevoia autorității contractante fiind ca această protecție să fie cât mai ridicată, astfel încât să facă față utilizării pe un timp cât mai îndelungat (peste 10 ani, 100.000 h funcționalitate LED).

În susținerea celor afirmate, autoritatea contractantă atașează anexa 2 ce cuprinde o analiză a performanței produselor, reținând că pe site-ul producătorului Phillips tot mai multe produse sunt IP66, renunțând la corpuri de iluminat cu gradul de protecție inferioare, aspect valabil pentru toți marii producători care au renunțat la IP54, IP65, cu tendință de a dezvolta produse spre IP67.

Precizează autoritatea contractanta că a analizat într-un mod rezonabil și responsabil cerințele tehnice ale bunurilor ce se doresc a fi achiziționate pentru a răspunde nevoilor sale.

Autoritatea contractantă arată că aparatele de iluminat stradale pot fi IP54, așa cum indică standardul SR EN 60529 - Grad de protecție asigurate prin carcase (Cod IP) - Standardul se aplică clasificării gradelor de protecție asigurate prin carcase pentru echipamentele electrice cu tensiune nominală mai mică sau egală cu 72,5 kV, astfel că acest standard nu se referă la corpurile de iluminat ci se referă la protecția oricărei carcase împotriva pătrunderii prafului și a apei.

În cazul în care produsele pe care ofertanții le comercializează nu îndeplinesc cerințele tehnice minimale ale nevoii achizitorului, în opinia autorității contractante, ofertanții au posibilitatea să își adapteze fluxul de producție la necesitatea pieței, cât timp cerințele acestuia sunt legale și nu restrâng concurența, în acest sens fiind invocată jurisprudența Consiliului.

Pe de altă parte, autoritatea contractantă susține că produsul indicat nu este unicat pe piața, așa cum susține contestatorul, indicând în acest sens mai multe pagini de web.

Astfel, în opinia autorității contractante, cerința privind gradul de protecție IP67, corespunde responsabil nevoii sale, motiv pentru care solicită respingerea acestui capăt de cerere ca nefondat.

2. Referitor la critica ce vizează cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct.5.1(pag.114-148 din PTE) privind construcția aparatelor de iluminat, autoritatea contractantă precizează că, prin solicitarea unei cerințe tehnice cu privire la calitatea și funcțiile logice ale corpului, nu s-a urmărit și intenționat restricționarea accesului operatorilor economici la procedură. Precizează că nu trebuie să modifice specificațiile tehnice care corespund cu necesitățile acestuia prin adaptarea lor la cerințele unui operator economic care nu se încadrează în specificație.

Invocând dispozițiile art. 20 alin. (2) și alin. (10) din H.G. nr. 395/2016, autoritatea contractantă arată că nu solicită în mod restrictiv construcția carcasei, tot mai mulți ofertanți/producători răspunzând nevoii pieței, inclusiv a sa, în sensul în care, dacă în trecut se produceau corpuri de iluminat din materiale plastice, astăzi se produc din aliaj de aluminiu turnat sub presiune.

Autoritatea contractantă susține că este necesară existența unui capac ce trebuie să acopere striatiile pentru a evita acumularea de murdărie, această soluție oferind avantaje cu privire la asigurarea temperaturii de lucru și o răcire cât mai eficientă.

În opinia autorității contractante, critica contestatorului cu privire la sistemul de construcție a carcasei este incorectă, întrucât pe piață se regăsesc destul de mulți producători care oferă soluția cerută, fiind dreptul achizitoarei să achiziționeze produse ce corespund nevoilor acesteia și obligația sa să ofere în mod obligatoriu specificații tehnice care să fie descrise în mod obiectiv și să corespundă cu necesitățile identificate, motiv pentru care se menține cerința privind construcția aparatelor de iluminat.

3. Referitor la critica ce vizează cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct.1.9 (pag.114-148 din PTE) privind temperatura de lucru -40°C...+55°C, autoritatea contractantă, invocând aceleași prevederi ale art. 20 alin. (2) și alin. (10) din H.G. nr. 395/2016, precizează că nu solicită, în mod restrictiv, temperatura de lucru cuprinsă între -40..+55°C, ci aceste caracteristici au fost propuse de către proiectant în baza analizelor din piață.

Se subliniază că tendința producătorilor este aceea de a-și îmbunătăți funcționarea aparatelor de iluminat la un domeniu a temperaturii de lucru cu cât mai cuprinzătoare și mai mare, întrucât este vorba de soluții de iluminat cu surse LED, mari producătoare de temperatură și care conțin componentă electronică sensibilă la temperaturi extreme, soluția fiind utilizarea corpului de iluminat în condiții de lucru cât mai cuprinzătoare pentru a asigura o utilizare în timpul de funcționare cât mai lungă dat fiind faptul că aceste aparate de iluminat trebuie să funcționeze cel puțin 100.000 ore.

În ideea evoluției temperaturii mediului ambiant, după cum se arată, comunitatea europeană prin departamente acreditate face o analiză unde se observă că sudul Europei, dar și România au șanse mari să devină deșert.

Învederează autoritatea contractantă, că specificațiile tehnice solicitate corespund nevoilor sale, temperatura de lucru având o valoare care este îndeplinită de foarte mulți producători, identificându-se chiar și companii ce depășesc limitele indicate, motiv pentru care se menține cerința privind temperatura de funcționare $-40...+55$.

4. Referitor la critica ce vizează cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct.1.9 (pag.114-148 din PTE) pct.1.5 privind impunerea fluxului luminos minim pentru aparatele de iluminat, se menționează că fluxul luminos al unui aparat de iluminat (exprimat în lm - lumeni) este un parametru de calitate care influențează, în mod direct, consumul de energie electrică. Fluxul luminos este produsul dintre unitatea de putere electrică consumată P [W] și eficiența/rendamentul luminos al aparatului de iluminat exprimată în [lm/W]. Aceasta este o mărime ce caracterizează eficiența procesului de transformare a energiei electrice în energia iradierii optice. Se apreciază că fluxul este strâns legat de puterea consumată și randamentul luminos astfel rezultatul este valoarea în lumeni ce se produc la consumul cu puterea de 1 Watt. Astfel, o eficiență luminoasă mai ridicată presupune un consum de energie mai scăzut, raportat la același flux luminos.

Cu alte cuvinte, menționează autoritatea contractantă, cu cât eficiența luminoasă este mai mică cu atât puterea instalată a aparatului de iluminat (implicit și consumul aparatului de iluminat) trebuie să fie mai mare.

Astfel, în raport cu respectarea angajamentelor luate față de finanțator, cât și în raport cu respectarea normativelor și prescripțiilor de proiectare în vigoare, se arată că a fost solicitat un aparat de iluminat cu o înaltă eficiență luminoasă, implicit o putere cât mai mică a corpurilor de iluminat, care să corespundă cu nevoia și necesitatea autorității contractante. Cu alte cuvinte, un ofertant poate să ofere orice putere în Wați maximă la un flux luminos minim astfel încât să corespundă nevoii și necesității autorității contractante (standardul categoriilor de drum, economia de energia consumată minimă o anumită valoare, reducerea de gaze cu efect de seră CO₂ minim o anumită valoare, fiabilitate ridicată, durată de funcționare și viață în condiții extreme ridicate, etc.) și să satisfacă nevoile finanțatorului pentru a putea primi finanțarea.

Se susține că proiectul tehnic de execuție stabilește, în mod corect, aceste valori pentru a satisface nevoile autorității, pentru a corespunde cu legislația și standardele în vigoare, acestea fiind valori minime.

Astfel, se precizează că neîndeplinirea acestor valori minime ale fluxului luminos are ca rezultat neîndeplinirea parametrilor rezultați, neîncadrarea în standardul SR EN 13201 și implicit un flux luminos mai

mic, fiind imposibil cu un flux luminos mai mic decât cel solicitat prin documentația tehnică să se poată satisface nevoile sale. Autorul contestației are obligația să facă și dovada a ceea ce susține, or acesta arată doar că deține un corp de iluminat cu valoarea maximă a puterii solicitată dar cu un flux luminos mai mic.

Autoritatea contractantă învederează că valoarea fluxului trebuie să fie minim asigurată la putere maximă, deoarece condiția de dimare controlată prin telegestiune reduce puterea aparatului cu un anumit procent și va reduce și fluxul luminos. Acea valoare minimă stabilită ca specificație tehnică a fluxului luminos, corespunde nevoii achizitorului cu valorile fluxului luminos în condiții de diming, astfel că stabilirea unei specificații tehnice a fluxului luminos mai mică decât cea solicitată va avea implicit și în timpul dimingului o valoare mai mică care nu va satisface nevoia și necesitatea achizitorului, acesta fiind și motivul pentru care proiectul prezintă pragurile de dimare.

Precizează autoritatea contractantă că nu poate modifica specificația și caracteristica tehnică a unui produs care satisface necesitatea și nevoile sale cu un produs inferior pe considerentul că un ofertant nu poate satisface nevoia achizitorului.

Referitor la cererea privind suspendarea procedurii de atribuire până la soluționarea contestației și implicit a prelungirii termenului limită de depunere a ofertelor, autoritatea contractantă precizează că a suspendat procedura de atribuire în baza Încheierii nr. .../C2/.../27.04.2023, fiind aplicabile și prevederile art. 55 din H.G. nr. 395/2016, coroborate cu dispozițiile art. 153 din Legea nr. 98/2016, până la momentul soluționării contestației, raportat și corelat conținutului deciziei care va fi emisă.

Referitor la capătul de cerere privind obligarea la plata cheltuielilor de judecată, autoritatea contractantă invocă Decizia Curții de Casație și Justiție nr. 405/04.02.2010 și solicită respingerea solicitării ca rămasă fără obiect ca urmare a respingerii contestației ca nefondată.

Ca temei de drept, se invocă dispozițiile art. 2 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 98/2016 și art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016.

II. Prin contestația nr. 769/20.04.2023, înregistrată la CNSC sub nr. 21299/21.04.2023, ...SRL critică documentația de atribuire, elaborată de ..., în cadrul aceleiași proceduri de atribuire, solicitând cele menționate în partea introductivă.

În motivarea contestației, ...SRL susține că, deși potrivit prevederilor art. 31 din H.G. nr. 395/2016, autoritatea contractantă nu are dreptul de a restricționa participarea la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică prin introducerea unor cerințe care nu prezintă relevanță sau care sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică, documentația de atribuire prezintă o serie de cerințe restrictive și nelegale, și anume:

1. Cu referire la cerințele stipulate în fișele tehnice ale aparatelor de iluminat potrivit cărora elementul difuzat să fie din polycarbonat stabilizat UV, contestatorul apreciază, pe de-o parte, că pot fi acceptate și alte materiale cum ar fi sticla, deoarece aceasta are specificații mult superioare polycarbonatului, iar pe de altă parte, se impune eliminarea cerinței cu privire la construcția care să prezinte striații și decupări atât timp cât ofertanții pot propune soluții echivalente de management termic sau ventilație a aparatelor de iluminat și care sunt superioare celor impuse.

În opinia contestatorului, cerința impusă este specifică unui anumit producător de aparate de iluminat, respectiv ... și a fost introdusă cu scopul de a restricționa, în mod artificial, concurența, luând în considerare că nu se justifică impunerea unui anumit material atât timp cât ofertanții demonstrează îndeplinirea cerințelor cu privire la indicele de protecție IP și IK.

În acest context, se evidențiază că, în raport cu sticla, polycarbonatul sau orice alt material plastic, de regulă, prezintă o serie de dezavantaje de ordin tehnico-economic și anume:

- nu este un material inert din punct de vedere chimic, așa cum este sticla;
- poate prezenta, în timpul exploatării, microfisuri care vor permite intrarea de umezeală și particule ce vor modifica regimul de performanță luminotehnică al aparatului de iluminat;
- fiind un produs pe bază de polimer (material plastic), are un grad mai ridicat de încărcare electrostatică (cauzat de curenții de aer), ce conduce la atragerea de praf și alte particule ce vor influența performanțele luminotehnice, conducând la costuri de mentenanță ridicate;
- este un produs cu un grad de uzură mai ridicat față de sticlă, ajungând la o opacizare mai rapidă față de sticlă, cu o influență negativă asupra performanțelor luminotehnice ale aparatului de iluminat.

Astfel, față de aspectele ilustrate anterior care caracterizează majoritatea aparatelor de iluminat dotate cu difuzor realizat din polycarbonat, reiese, după cum se arată, o durată de viață mai redusă, un cost de utilizare, exploatare și mentenanță al sistemului de iluminat public mai ridicat, fapt ce este în dezavantajul autorității contractante.

Pe de altă parte, dat fiind faptul că polycarbonatul este un produs sintetic, pe bază de produse petroliere, se precizează că aparatele de iluminat public vor avea un regim de reciclare mai redus, cu impact mai mare asupra mediului în comparație cu cele cu dispersor din sticlă (sticla fiind un produs 100% reciclabil).

În plus, se arată că standardul SR EN 60598-1 - Corpuri de iluminat. Partea 1: prescripții generale și încercări, Anexa L - Ghid de bune practici în proiectarea corpurilor de iluminat, capitolul L.2 - Materiale plastice în corpul de iluminat, menționează faptul că:

"Aplicațiile relative la utilizarea normală a corpurilor de iluminat determină durata normală de funcționare (îmbătrânire) a acestor părți din plastic. Utilizarea excesivă a durelor și influențele dăunătoare diminuează rezistența la îmbătrânire", contestatorul prezentând un extras din standardul susmenționat din care reies influențele dăunătoare.

Contestatorul învederează că proiectantul, societatea ... C&L ... SRL care este și producător de aparate de iluminat procedează la promovarea propriile produse prin introducerea de specificații tehnice restrictive, scopul fiind acela de a restricționa concurența, în acest sens fiind relevante informațiile publice ce pot fi verificate prin accesarea următoarelor linkuri, respectiv:

- ✓ <https://....ro/produse/iluminat-exterior/>
- ✓ <http://www.itraffic.ro/corp-led-alsm036-p743>.

În sensul celor afirmate, contestatorul invocă Decizia CNSC nr.1985/C3/2095/07.09.2021.

2. Contestatorul apreciază că se impune eliminarea cerinței prevăzută în fișa tehnică nr. 9 cu privire la certificarea TALQ v2, întrucât obținerea certificatului TALQ necesită aderarea la acest grup (grupul TALQ) prin achitarea unei taxe anuale de minim 3500 € și achitarea taxei de certificare în valoare de 3500 €, iar compatibilitatea sistemelor Smart City nu este dependentă de modelele de date propuse de organizații precum TALQ, UCIFy, ci depinde și de standardele tehnologice, de protocoalele de comunicare și de arhitectura sistemelor ce se doresc a fi integrate.

De asemenea, se arată că un alt factor important pentru compatibilitatea sistemelor Smart City este utilizarea interfețelor de programare a aplicațiilor (API-uri), care permit comunicația și transferul de date între diferitele sisteme și aplicații iar prin utilizarea unui set comun de API-uri, diferitele sisteme pot comunica și coopera mai eficient.

Ca exemplu, se precizează că un sistem de gestionare a traficului ar putea folosi un API comun pentru a comunica cu un sistem de telegestiune, astfel încât iluminatul să poată fi ajustat în funcție de condițiile de trafic.

Interoperabilitatea sistemului propus este asigurată de arhitectura sa hardware, de comunicații și de setul API utilizat, astfel că prin punerea la dispoziție a setului de API, integrarea cu orice alt sistem Smart City este posibilă fără a fi nevoie de o anume certificare.

În aceste condiții, contestatorul apreciază că se impune eliminarea cerinței cu privire la prezentarea certificării TALQ pentru sistemul de telegestiune și invocă Decizia CNSC nr. 739/C1/436 din 31.03.2023.

3. Cerința privind prezentarea contractului de muncă/contract de colaborare/de servicii se impune a fi eliminată și să se accepte prezentarea unui extras revisal sau a unei declarații de disponibilitate

sau a unui angajament, în acest sens contestatorul invocă practica Consiliului care a reținut că solicitarea de a prezenta documente justificative care să ateste modul în care ofertanții asigură accesul la serviciile personalului, respectiv a contractelor de muncă pentru managerul de proiect, a contractelor de muncă/colaborare reprezintă o cerință restrictivă, întrucât prezentarea unor declarații de disponibilitate, asumate de specialiștii desemnați ar trebui să fie un angajament acoperitor pentru demonstrarea accesului ofertantului la personalul solicitat, momentul implicării acestuia fiind unul viitor, iar rezultatul procedurii de atribuire nefiind unul previzibil, pentru a impune încheierea unor angajamente contractuale cu personalul solicitat.

În concret, se susține că, în vederea demonstrării modului în care operatorii economici ofertanți dețin accesul la serviciile personalului solicitat, nu se poate impune exclusiv prezentarea unor copii după contractele de muncă/colaborare, în această ipoteză, cerința având un caracter restrictiv.

Astfel, în vederea remedierii documentației de atribuire, contestatorul apreciază că se impune modificarea cerinței în discuție, în sensul de a se accepta prezentarea, pentru specialiștii desemnați, a unor angajamente/declarații de disponibilitate pentru participarea la implementarea proiectului cu respectivul ofertant, în susținere invocând decizia CNSC nr. 1686/C7/1368/03.08.2021.

4. În ceea ce privește cerința privind Lentile de tip multilens cu grad de protecție IP67 și IK10, contestatorul apreciază că se impune eliminarea acesteia, întrucât similar cerinței de la punctul 1, aceasta este specifică doar proiectantului, societatea ... C&L ... SRL, care este și producător de aparate de iluminat, promovându-și propriile produse prin introducerea de specificații tehnice restrictive, cu scopul de a restricționa concurența.

Contestatorul susține că autoritatea contractantă nu justifică impunerea ca lentilele (care stabilesc distribuția luminoasă a aparatului de iluminat) să fie de tip multilens cu grad de protecție IP 67 și IK10 atât timp cât în cadrul acelorași fișe tehnice solicită ca performanțele fotometrice și distribuția luminoasă să corespundă standardului SR EN 13201.

În plus, se arată că autoritatea contractantă solicită rapoarte de testare pentru întregul aparat de iluminat în conformitate cu anumite standarde, standardul pentru testarea indicelui de protecție IP fiind SR EN 60598-2-3:2004.

Astfel, în opinia contestatorului, nu este proporțională solicitarea autorității contractante ca lentilele să aibă grad de protecție IP67 și IK10, atât timp cât se solicită rapoarte de testare a întregului aparat de iluminat care demonstrează tocmai acest lucru, autoritatea contractantă fiind ținută să respecte prevederile art. 154 din Legea nr. 98/2016 și art.31 din H.G. nr. 395/2016.

Cu referire la eliminarea din cadrul documentației de atribuire a unor cerințe restrictive privind specificațiile tehnice ale apartelor de iluminat, contestatorul invocă Decizia nr. 1318/C1/1202 din data de 27.06.2022, în cadrul căreia s-a reținut că autoritatea contractantă nu trebuie să impună valori fixe pentru specificații, putând indica intervalul sau limita în care să se situeze acestea.

5. Cerința din fișa tehnică nr.7, fișa tehnică nr.8 și fișa tehnică nr. 11 cu privire la utilizarea unui anumit tip de comunicației este restrictivă, în opinia contestatorului și se impune eliminarea acestei și acceptarea și a altor tehnologii sau metode de comunicație, întrucât funcționalitățile principale ale echipamentelor utilizate în sistemele de telegestiune nu sunt afectate atunci când sunt utilizate alte tipuri de comunicație.

Se precizează că sistemele, echipamentele (controlere, puncte de aprindere) ce utilizează și alte tipuri de comunicație precum PLC și radiofrecvența sunt eficiente și au anumite beneficii, respectiv:

- respectă principiul de bază al unei rețele de tip mesh,
- oferă redundanță, prin faptul că fiecare echipament din cadrul rețelei comunică printr-o cale principală și una secundară și,
- include comunicație gratuită valabilă în România pe toată perioada utilizării sistemului - neproducând costuri suplimentare.

Contestatorul apreciază că aceasta cerință - Tip comunicație Comunicație GSM / NB-IoT / LTE-M Comunicație GSM /NB-IoT I LTE-M, prin care se solicită comunicarea direct cu serverul (nu se acceptă medii intermediare, cum ar fi concentratoare de date, gateway, etc.) este restrictivă întrucât arhitectura hardware și de comunicație a sistemelor de telegestiune nu este standardizată nicăieri în lume, iar utilizarea diverselor tehnologii sau metode de comunicație este la fel de eficientă și sigură ca și utilizarea unei comunicații directe.

În opinia contestatorului, impunerea utilizării unei comunicații directe între modulele individuale și serverul Cloud, fără a accepta alte echipamente este restrictivă în contextul dezvoltării unui sistem de telegestiune, din mai multe motive:

- Limitarea flexibilității: limitează capacitatea sistemului de telegestiune de a se adapta la schimbări sau îmbunătățiri ulterioare. În cazul în care se dorește adăugarea unor funcții noi, care necesită utilizarea unor dispozitive intermediare sau a altor tipuri de transmisie a datelor, aceasta cerință poate impune dificultăți sau costuri suplimentare.

- Creșterea costurilor: Folosirea unei comunicații directe este mai costisitoare decât utilizarea unui sistem de concentratoare de date sau a transmisiei prin cablu sau radiofrecvență. Aceasta cerință crește costurile pentru implementarea sistemului de telegestiune.

- Limitarea accesibilității: Dacă se impune utilizarea unei comunicații directe prin rețele GSM, acest lucru limitează accesibilitatea

sistemului de telegestiune în zonele unde semnalul GSM este slab sau inexistent. În acest caz, utilizarea unor dispozitive intermediare sau a altor metode de transmisie poate fi necesară pentru a asigura conectivitatea la serverul Cloud.

Față de cele menționate, se apreciază că, scopul urmărit de autoritatea contractantă, de integrare a sistemului de telemanagement cu viitoare aplicații smart city este asigurat prin specificațiile tehnice existente în fișele tehnice.

6. Cerințele tehnice cuprinse în fișa tehnică nr. 8 cu privire la tipul de senzor sunt restrictive, în opinia contestatorului, și se impune eliminarea acestora și acceptarea unui controler integrat cu senzor de detecție și acceptarea unui senzor separat care îndeplinește aceleași cerințe și funcționalități tehnice.

Se susține că autoritatea contractantă nu justifică impunerea unui controler integrat cu senzor de detecție, ignorând faptul că există o varietate de senzori de detecție/prezență/trafic ce nu sunt integrați în controler dar utilizează alte tipuri de comunicație sau tehnologii diferite precum PIR sau Radar - funcționalitățile de bază nefiind afectate în momentul în care aceștia sunt parte a unui sistem de telegestiune.

În considerarea celor prezentate anterior, se solicită eliminarea cerinței cu privire la impunerea unui controler integrat cu senzor de detecție și acceptarea unui senzor separat care îndeplinește aceleași cerințe și funcționalități tehnice.

În continuare, contestatorul prezintă argumente în susținerea cererii de suspendare a procedurii de atribuire, asupra căreia Consiliul s-a pronunțat prin Încheierea nr. .../C2/.../27.04.2023.

Față de cele menționate, contestatorul solicită admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

În drept, se invocă dispozițiile art. 8 alin. (1) lit. b) și alin. (2), art. 10 din Legea nr. 101/2016.

Prin punctul de vedere nr. 13705/04.05.2023, înregistrat la Consiliu sub nr. 23713/04.05.2023, ... a solicitat respingerea, ca nefondată, a contestației.

În cuprinsul punctului de vedere, autoritatea contractantă prezintă un istoric al desfășurării procedurii de atribuire și răspunde punctual criticilor formulate de contestator după cum urmează:

1. Referitor la critica ce vizează cerințele stipulate în fișele tehnice ale aparatelor de iluminat potrivit cărora elementul difuzat să fie din policarbonat stabilizat UV, autoritatea contractantă precizează că cerința tehnică minimă a ghidului de finanțare nu prevede, în mod restrictiv, ca elementul difuzant să fie din policarbonat stabilizat UV, dat fiind că prevede opțiunea, sticlă.

Având în vedere faptul că în piața națională, în piața europeană, dar și în piața internațională se produc atât aparate de iluminat (AIL) cu element difuzant din policarbonat stabilizat UV cât și AIL cu element

difuzant din sticlă, autoritatea contractantă precizează că prevederile art. 31 din H.G. nr. 395/2016 nu se aplică deoarece sunt mulți producători pe piață care au în același timp ambele soluții de element difuzant (difuzat), cerința prezentând relevanță în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit, și nu este disproporționată în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică.

În opinia autorității contractante, contestatorul nu este restricționat la prezenta procedură, atât timp cât acesta are în portofoliu soluții de iluminat fără dispersor de sticlă, pe site-ul producătorului fiind identificat corp de iluminat stradal model NOVA <https://urbioromania.ro/aparate-de-iluminat/nova/> ce prezintă „Compartimentul optic echipat cu dispersor din policarbonat rezistent la UV. Fiecare dintre LED-uri are asociată același tip de lentilă specifică, care reproduce distribuția luminoasă completă a aparatului de iluminat.”

Autoritatea contractantă atașează informații identificate pe internet cu privire la produsul din gama MESINA, cod M45C2*1257DKSSB1 unde raportul de test prezintă rezultatul de măsurători a soluției fără sticlă/dispersor, emis de laboratorul de încercări 9 (anexa 3), respectiv deteriorarea suferită în cazul soluției din sticlă.

Se subliniază faptul că marii producători de aparate de iluminat prezintă soluțiile de iluminat pe bază de policarbonat stabilizat UV ca fiind o soluție ce mărește producția și reduce reflexia în interiorul unității optice. Caracteristicile esențiale sunt date de claritate optică ridicată pentru o transmisie superioară a luminii, o rezistență la impact mai bună în comparație cu sticla și durata de viață lungă prin tratamentul de stabilizare UV, soluție ce oferă avantaje cu privire la distribuția extinsă a luminii pentru distanțe mari între corpuri.

Materialele utilizate de producători, după cum se arată, sticla sau policarbonatul tratat UV sunt elemente garantate de producători, motiv pentru care lentilele utilizate astăzi din policarbonat tratat UV, nu sunt afectate de radiațiile UV, de substanțe agresive și sunt construite ca să funcționeze la temperaturi ridicate.

Elementul general polimer pe care îl prezintă contestatorul este de fapt un material plastic, un produs uzual care nu este utilizat în sistemul de element difuzant, fiind un element obligatoriu atât la sursele de lumină cu sticlă cât și cu lentilă. O mică excepție care este din ce în ce mai rar întâlnită o fac corpurile de iluminat stradal ce folosesc elemente metalice pentru dirijarea luminii pe partea carosabilă, care sunt tot mai rar întâlnite deoarece sunt inferioare soluțiilor cu lentile pentru dirijarea luminii pe partea carosabilă.

În ceea ce privește standardul SR EN 60598-1 invocat de contestator ca o obligație, autoritatea contractantă precizează că acesta este un standard general valabil pentru toate tipurile de corpuri de iluminat, începând de la interior și terminând cu toate copurile pentru

exterior și nu se aplică expres pentru aparatele de iluminat cu surse de lumină de tip LED, după cum însuși contestatorul a observat și a adus ca argument tabelul prezentat din standardul SR EN 60598-1, care face referire la corpurile de iluminat cu surse de lumină cu mercur și cele cu descărcare în gaze la presiune înaltă. În același timp se arată că în standard este stipulat în textul ce precedă tabelul prezentat de contestator: „Prin urmare, acest ghid nu trebuie interpretat niciodată ca o cerință”, în sensul că nu trebuie renunțat la soluții tehnice ci acestea trebuie îmbunătățite continuu.

În concluzie, argumentele invocate cu privire la utilizarea plasticului în soluția actuală nu pot fi luate în considerare atât timp cât însuși contestatorul prezintă soluții de aparate de iluminat ce conțin sursa de lumină lămpi cu descărcări în gaze (sodiu, mercur, etc.), motiv pentru care autoritatea contractantă precizează că își menține cerința, capătul de cerere fiind nefondat.

2. Referitor la critica ce vizează cerința din fișa tehnică nr. 9 cu privire la certificarea TALQ V2, autoritatea contractantă precizează că Protocolul TALQ este un API (Application Protocol Interface- aplicație protocol interfață), dar un API standardizat. În cadrul integrării a 2 soluții prin API TALQ, se arată că procedura este rapidă și acoperă toți parametrii solicitați în caietul de sarcini, iar toți producătorii principali de pe piața sistemelor de telegestiune au deja soluțiile certificate TALQ. Astfel, în viitor, întrucât se solicită perioada de viață de 10 ani, autoritatea contractantă susține că va fi nevoită să adopte o soluție TALQ certificată pentru a nu rămâne blocată într-o soluție specifică unui singur producător care a ales să nu își standardizeze soluția, sens în care s-a pronunțat și Consiliul prin decizia nr. 1322/C7/1185 din 18.06.2021.

Prin utilizarea unui protocol standardizat API, cum este cel solicitat TALQ, care este utilizat de producătorii care doresc ca produsele lor să fie certificate ca performanță în sistemul de comunicație cu privire la telegestiune se arată că poate fi integrat ulterior fără costuri suplimentare și într-un mod simplu. Utilizarea unui astfel de protocol certificat, este viabilă în timp pe perioade lungi de timp, chiar dacă furnizorul/distribuitorul/importatorul/producătorul etc, nu mai există pe piața din România sau pe piața internațională. În acest caz indiferent de perioada de timp prin utilizarea protocolului TALQ certificat, ele sunt interconectabile.

Autoritatea contractantă precizează că își asigură nevoia de interconectabilitate a sistemului actual cu viitoare achiziții astfel încât să nu fie nevoită să dezvolte, să proiecteze și să programeze aplicații noi care să asigure interconectarea cu platforme diferite, iar atunci când folosești un set de comenzi API nestandardizate, nu are siguranța că acestea vor funcționa în totalitate. În cazul certificării TALQ se asigură, după cum se arată, conectivitatea cu alte echipamente în mod direct și simplu, în fapt:

- integrarea prin API Standardizat TALQ cu toate funcționalitățile solicitate pentru sistemul de telegestiune (programe de funcționare, dimming, grupări, notificări, alarme, senzori, etc.) se face facil într-un timp foarte scurt și permite instalarea oricăror soluții certificate TALQ. Soluțiile certificate de TALQ sunt în număr foarte mare pe piață așa cum se poate observa de pe siteul oficial TALQ.

- integrare prin API nestandardizat pentru toate funcționalitățile solicitate pentru sistemul de telegestiune (programe de funcționare, dimming, grupări, notificări, alarme, senzori, etc.) implică un efort extrem de mare și complex, implică perioade de testare și stabilizare fără garanția că totul va funcționa în parametri.

Contrar celor susținute de contestator, cerința se referă la certificarea calității produsului și respectarea standardelor de calitate minimale din domeniu, TALQ fiind un protocol de aplicații inteligente acceptat la nivel global, care nu limitează accesul niciunui membru.

Autoritatea contractantă precizează că nu dorește soluții de integrare prin protocoale API nedefinite și diferite, deoarece va implica din partea primăriei achiziția unei aplicații de telegestiune elaborată în regie proprie ce implică o serie de riscuri, cum ar fi:

- Riscuri de rezultate false - situație în care elaboratorul aplicației specifică că aceasta efectuează anumite operațiuni care în realitate nu le efectuează;

- Riscuri de securitate - fiind vorba de o aplicație de informatică, aceasta operează pe dispozitive electronice legate în rețea;

- Riscul inoperabilității - orice aplicație dacă nu este actualizată permanent în funcție de evoluțiile echipamentelor pot deveni inoperabile și/sau inutilizabile;

- Riscul de compatibilitate - de fiecare dată va trebui să fie îmbunătățite aplicațiile software cu echipamentele ce se vor adăuga în viitor.

Autoritatea contractantă precizează că cerința cu privire la certificarea TALQ este o cerință de performanță, care nu este introdusă pentru a limita accesul potențialilor ofertanți la procedură.

Cerințele cu privire la IP, la IK și la funcționarea la temperatura negativă, vibrații, vânt, etc., după cum se arată, sunt cerințe de performanță pe care producătorii aleg să le certifice, iar pentru emiterea rapoartelor/certificatelor care sunt contracost, cum este și certificatul TALQ, acesta atestă că un produs este conform unor standarde ce trebuie îndeplinite.

Rațiunea care a stat la baza alegerii respectivelor cerințe reclamate, o reprezintă, arată autoritatea contractantă, necesitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, care sunt stabilite în funcție de priorități precum și de cerințele finanțatorului de încadrare în

anumiții parametri tehnici, motiv pentru care autoritatea contractantă precizează că își menține cerința.

3. Cu referire la critica ce vizează cerința privind prezentarea contractului de muncă/contract de colaborare/de servicii, autoritatea contractantă arată că a formulat prevederile caietului de sarcini cu respectarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, prin art. 25 lit. c) coroborat cu prevederile Regulamentului privind conducerea și asigurarea calității în construcții din 21.11.1997, art. 27.

În funcție de mărimea întreprinderii, după cum se arată, activitățile în domeniul securității și sănătății în muncă se pot asigura, după caz, de către angajator, de unul sau mai mulți lucrători, prin serviciul intern de prevenire și protecție sau prin serviciile externe, în conformitate cu dispozițiile cuprinse în art. 16, 17, 18 și 19 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 aprobate prin H.G nr. 1425/2006 modificată și completată. Lucrătorul care se ocupă de activitățile de prevenire și protecție este desemnat prin decizie scrisă de către angajator din rândul salariaților încadrați cu contract individual de muncă cu norma întreagă, conform art. 20 alin. (1) și (2) din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 aprobate prin H.G. nr. 1425/2006. Angajatorul poate, de asemenea, să apeleze la un serviciu extern de prevenire și protecție conform art. 28-34 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006 aprobate prin H.G. nr. 1425/2006. Această activitate este obligatorie și nu are legătură cu încheierea unui anume contract, fiind obligatorii conform art. 3 din Legea nr. 319/2006.

Pentru toate acestea, autoritatea contractantă arată că cerințele prevăzute în caietul de sarcini nu sunt de natură a restricționa concurența, fiind cerințe obligatorii instituite pentru funcționarea unor operatori economici în zona construcțiilor.

4. Cu referire la critica ce vizează cerința privind Lentile de tip multilens cu grad de protecție IP67 și IK10, autoritatea contractantă precizează că prin intermediul proiectantului contractat respectiv prin tema de proiectare a stabilit cerințe tehnice în funcție de nevoile pe care le are, iar utilizarea unor performanțe ridicate permite utilizarea pe o perioadă de timp mai lungă a acestor produse.

Autoritatea contractantă reia considerentele formulate cu privire la contestația depusă de ...SA pentru care se impune menținerea cerinței criticate.

5. Referitor la critica ce vizează cerința din fișa tehnică nr. 7, fișa tehnică nr. 8 și fișa tehnică nr. 11 cu privire la utilizarea unui anumit tip de comunicație, autoritatea contractantă precizează că tocmai pentru a nu restricționa accesul posibililor ofertanți la procedura de atribuire, a solicitat o gamă de frecvențe radio licențiate ANCOM (GSM, NB-IoT sau LTE-M), frecvențe utilizate de majoritatea producătorilor de telegestiune

din lume, inclusiv furnizorii de top. Aceste frecvențe utilizează rețelele de comunicație mobile deja existente, care au fost instalate în baza unui radio planning și care beneficiază de întreținere și verificări constante din partea operatorilor GSM (ex. Orange, Vodafone, Digi, etc.).

Se precizează că, pentru alte frecvențe proprietare de tip mesh (pe lângă faptul că beneficiarul rămâne blocat cu un standard de comunicare tipic unui singur furnizor) integratorul soluției trebuie să facă un plan de mapare semnal (radio planning) care implică costuri ridicate și care dacă nu este făcut la nivel profesional, nu garantează funcționarea și comunicarea între module și server.

Frecvențele NB-IoT și LTE-M sunt dedicate, după cum se arată, pentru dispozitive IoT, adică au putere mare de pătrundere a semnalului, folosite și pentru contorizări, unde pătrunderea semnalelor este mai complicată (clădiri, subsoluri) și capacitate mare de transfer de date. Redundanța se realizează prin intermediul funcțiilor de fall-back pe alte rețele dacă rețeaua principală întâmpină probleme de comunicare. Contestatorul nu a motivat existența unor costuri suplimentare prin utilizarea tehnologiilor din cerință, deoarece orice sistem de telegestiune implică niște costuri suplimentare cu privire la transmisia datelor către serverul care este în Cloud, iar prin utilizarea comunicațiilor GSM, NB-IoT sau LTE-M aceste costuri sunt asigurate chiar de fabricanți pentru o perioadă de 10 ani.

Pe de altă parte, se arată că sistemele precum sunt cele exemplificate de contestator ca PLC sunt predispuse la avarii, comunicații defectuoase, erori în transmisie și nu sunt recomandate pentru utilizare din următoarele motive:

- Distanța scurtă între modulele de comunicație, distanța maximă între noduri 50m;
- Zgomotul pe cablu dacă nu se utilizează cabluri subterane. Din cauza cablurilor suspendate/neizolate apar probleme de comunicație iar utilizarea unor astfel de echipamente nemodulate, sunt recomandate doar prin utilizarea de cabluri torsadate, izolate și îngropate, ceea ce nu face obiectul respectivului proiect.
- Nu este posibilă comunicarea dacă alți consumatori electrici se află pe aceeași rețea (stații autobuz, afișaje electronice, stații meteo și alți consumatori utilizați de primărie).
- Investiții mari în concentratorii de date pentru fiecare cutie de distribuție rezultând ca fiind o soluție costisitoare.
- Interoperabilitate limitată (puțini actori din ecosistem).
- Sistemul a fost conceput inițial să funcționeze în instalări relative mici, parcuri industrial, clădiri, nicidecum pentru utilizarea în iluminatul stradal pentru orașe mari.
- Interferențe electrice sau zgomot pe cablu: întrucât se află pe un circuit electric, echipamentele Power Line sunt susceptibile la interferențele electrice produse de alte echipamente conectate. Nu este

posibilă comunicarea dacă alți consumatori electrici se află pe aceeași rețea (stații autobuz, afișaje electronice, stații meteo și alți consumatori utilizați de primărie).

- Protecția împotriva supratensiunii interferează cu semnalul de pe rețelele de curent electric.
- Rețelele Powerline(PLC) își pierd viteza iar nevoia este de a avea comunicație instantă, fără întârzieri.
- Rețelele de alimentare care sunt utilizate la sistemul de telegestiune cu PLC sunt predispuse la fulgere, care pot lovi rețelele electrice, ceea ce vă va deteriora în cele din urmă rețeaua precum și toate echipamentele aferente telegestiunii.
- Este necesară o distanță adecvată între două fire aeriene, în caz contrar, acestea pot fi scurtcircuitate.

Pierderile din transmisie sunt mai mari, fiind nevoie de mai multe repetitoare de semnal, pentru a ajunge informația necesară până la ultimele noduri din rețea.

- Ușor accesibil, astfel încât furturile de energie electrică sunt mai mari.
- Investiții mari în concentratoare de date pentru fiecare punct de distribuție = soluție costisitoare interoperabilitate limitată (din ce în ce mai puțini producători).

Se precizează că upgrade-urile și update-urile se pot face fără medii intermediare utilizând transmisia de la distanță (Over-the-Air OTA), singurele costuri suplimentare implicând conectarea dispozitivelor intermediare la o rețea GSM sau ethernet pentru transfer de date, pe când la celelalte soluții prezentate de contestator (PLC, Mesh), trebuie apelat la serviciile altor operatori economici cu suplimentarea costurilor.

Întrucât pe raza ... există semnal GSM corespunzător de la toți furnizorii de servicii GSM din România, nu este necesară implementarea unei rețele propriety, respectiv transferul de date direct prin rețele GSM este cel mai rapid, securizat și facil mediu de comunicație din cauza excluderii "dispozitivelor intermediare".

Având în vedere că pe piața de profil există foarte mulți producători ce folosesc cel puțin una dintre cele 3 tipuri de comunicație solicitată și față de cele menționate, autoritatea contractantă precizează că își menține cerința criticată.

6. Referitor la critica ce vizează cerințele tehnice cuprinse în fișa tehnică nr. 8 cu privire la tipul de senzor, autoritatea contractantă precizează că fișa tehnică nr. 8 la care se face referire are ca obiect descrierea specificațiilor tehnice pentru Controler pentru telegestiune la nivel de aparat de iluminat, pentru comandă și control fără fir, de la distanță cu senzor de prezentare și analizare trafic, tipul de senzor solicitat fiind Doppler Radar. Controlerul este integrat în senzorul de detecție, adică acesta comunică direct cu controlerul, luând decizie locală, fără a fi nevoie ca detectorul de mișcare să transmită informația

de mișcare a unui vehicul/pieton cu privire la deplasare (viteză, direcție, etc), software-ul ia decizia de reducere/ridicare intensitate luminoasă și comunică cu AIL pentru a modifica parametrii de lumină. În acest mod există o întârziere de câteva secunde până când informația ajunge la sursa de lumină, iar în această perioadă de timp obiectul în mișcare se află deja în alt loc ca poziție față de sursa de lumină.

Autoritatea contractantă precizează că dorește tehnologie de tip RADAR DOPPLER deoarece aceasta are o performanță net superioară față de alte tehnologii, cum ar fi senzorul PIR.

Se învederează că senzorii standard RADAR și PIR au zona de acțiune redusă, în cazul PIR fiind până la 10 metri, având timp necesar mai mare pentru detecție a mișcării, fiind influențate de intemperii.

Față de cele menționate, autoritatea contractantă precizează că își menține cerința, critica fiind nefondată.

Referitor la capetele de cerere privind prelungirea termenului de depunere a ofertelor, suspendarea procedurii de atribuire și plata cheltuielilor de judecată, autoritatea contractantă reiterează argumentele formulate anterior.

În ceea ce privește cererea de acces la dosarul achiziției, autoritatea contractantă precizează că, în acest moment, dosarul conține elemente relevante publicate în SEAP, accesibile tuturor operatorilor economici.

Ca temei de drept, se invocă dispozițiile art. 2 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 98/2016 și art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016.

Cu adresa înregistrată la CNSC sub nr. 24725/09.05.2023, ...SRL a depus dovada cheltuielilor de judecată, respectiv factura A-007978/28.04.2023, în cuantum de 5.652,50 lei (onorariu de avocat), precum și ordinul de plată electronic.

Prin adresa nr. 15915/10.05.2023, înregistrată la CNSC sub nr. 25148/10.05.2023, autoritatea contractantă s-a opus admiterii cererii de plată a cheltuielilor de judecată.

...SA a constituit cauțiunea în cuantum de 35.000,00 lei, prin recipisa de consemnare nr. 209087439/1/24.04.2023, eliberată de CEC Bank – Sucursala Victoria, fiind înregistrat în Registrul de evidență al CNSC sub nr. 1021/25.04.2023.

...SRL a constituit cauțiunea în cuantum de 35.000,00 lei, prin recipisa de consemnare nr. 209089811/1/25.04.2023, eliberată de CEC Bank – Sucursala Iași, fiind înregistrat în Registrul de evidență al CNSC sub nr. 1041/26.04.2023.

Din analiza susținerilor părților și a documentelor existente la dosarul cauzei, Consiliul reține cele ce urmează:

..., în calitate de autoritate contractantă, a inițiat procedura de atribuire simplificată, a contractului de lucrări având ca obiect „***Iluminat***

Public – Programul privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public", prin publicarea, în SEAP, a anunțului de participare simplificat nr. ...13.04.2023.

Valoarea estimată a achiziției este de 4.168.982,94 lei, iar criteriul de atribuire este „prețul cel mai scăzut”.

Nemulțumiți de anumite prevederi regăsite în cadrul documentației de atribuire, ...SA și ...SRL au depus contestațiile de față, care vor fi soluționate în ordinea înregistrării lor pe rolul CNSC.

Cererile de suspendare a procedurii până la soluționarea contestațiilor, formulate de ambii contestatori, au fost admise prin Încheierea nr. .../C2/.../27.04.2023, procedura fiind în prezent suspendată.

I. Examinând contestația depusă de ...SA, Consiliul ia act că autorul acesteia critică următoarele cerințe ale documentației de atribuire, a căror eliminare/modificare o solicită:

1. cerința prevăzută în formularul 5 – fișele tehnice 1-6 pct. 2.2 grad de protecție (întreg aparat de iluminat) - IP67;

2. cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 5.1 (pag. 114 - 148 din PTE) privind construcția aparatelor de iluminat;

3. cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 - 148 din P.T.E.) privind temperatura de lucru - $40^{\circ}\text{C} \div + 55^{\circ}\text{C}$;

4. cerința din formularul 5 - fișele tehnice 1-6 pct. 1.9 (pag. 114 - 148 din P.T.E.) pct. 1.5 privind impunerea fluxului luminos minim pentru aparatele de iluminat.

În analiza temeiniciei criticilor contestatorului, se constată următoarele:

1. Relativ la cerința privind gradul de protecție solicitat în fișele tehnice 1-6, pct. 2.2, Consiliul remarcă, din criticile contestatorului, că nemulțumirea acestuia vizează caracterul excesiv și nejustificat al impunerii gradului IP67, adecvată în raport cu natura contractului fiind, în opinia contestatorului, solicitarea unui grad de protecție IP66.

În soluționare, Consiliul reține că, potrivit standardului SR EN 60529 – Grade de protecție asigurate prin carcase, care clasifică și evaluează gradul de etanșeitate pentru carcase, dispozitive și aparate electrice împotriva pătrunderii particulelor solide, redat prin prima cifră, și împotriva pătrunderii lichidelor, conform cifrei a doua, gradul IP67 semnifică protecție 100% contra prafului (cifra 6) și protecție împotriva imersiei temporare, între 0,15 și 1 m și timp de 30 de minute (cifra 7).

Având în vedere că, potrivit DEX, *imersia* este definită ca reprezentând scufundarea unui corp într-un lichid, câtă vreme aparatele de iluminat nu sunt poziționate în apropierea solului pentru a exista

riscul să fie scufundate în apă, rezultă că impunerea unui grad de protecție IP 67 nu poate fi justificată tehnic.

De altfel, nici autoritatea contractantă nu se apără invocând riscul imersiei temporare, conform criteriilor indicate din standard, ci doar evoluția tehnologiei, dorința de a nu fi nevoită să schimbe echipamentele în următorii 10 ani, libertatea de care dispune în achiziția produselor cu grad ridicat de siguranță în exploatare și împrejurarea că produsul solicitat nu este unicat pe piață.

Consiliul nu înlătură argumentele autorității contractante din cuprinsul punctului de vedere, însă acestea nici măcar nu amintesc faptul că aparatele ar putea fi scufundate temporar sub apă, doar într-o asemenea ipoteză cerința putând fi justificată tehnic. Mai mult, autoritatea contractantă nu arată nicăieri de ce gradul de protecție solicitat de contestator, IP66, nu ar fi unul adecvat și de ce anume.

Nivelul de siguranță în exploatare nu este eliminat prin alegerea unui grad de protecție adecvat mediului în care vor fi utilizate aparatele, gradul de protecție propus de contestator, respectiv IP66, care semnifică protecție totală la praf, prima cifră, și *protecția împotriva jeturilor puternice de apă*, respectiv *apa proiectată sub formă de jeturi puternice din toate direcțiile asupra carcasei nu trebuie să producă efecte dăunătoare*, cifra a doua, conform explicațiilor regăsite în standardul indicat mai sus, apărând a fi unul justificat.

Pe cale de consecință, critica va fi admisă, autoritatea contractantă urmând să fie obligată la remedierea documentației de atribuire în sensul considerentelor anterior menționate.

2. Următoarea critică vizează cerința regăsită în fișele tehnice 1-6, pct. 5.1, având conținutul: Corpul de iluminat trebuie să prezinte obligatoriu striiații pentru un bun management termic pe toată suprafața aparatului de iluminat, cu excepția zonei compartimentului accesorii electrice. Aceste striiații trebuie să fie acoperite de un capac pentru evitarea acumulării de murdărie. Prevede și decupări pentru ventilație pasivă, în legătură cu care contestatorul arată că modalitatea de asigurare a managementului termic pentru aparatele de iluminat cu LED ține de tehnologia de fabricație a fiecărui producător în parte și nu poate fi impusă de autoritatea contractantă sau de proiectant în mod nejustificat, în condițiile în care producătorul își asumă garanția solicitată (de minim 5 ani) și durata de utilizare normată (10 ani) cu condițiile de montaj stabilite în cadrul proiectului.

În apărare, pe lângă invocarea necesității sale, autoritatea contractantă arată că **Producătorii de aparate de iluminat oferă soluții, simultan, atât cu striiații cât și fără striiații**, în funcție de nevoia clientului. Întrucât dorim utilizarea aparatului de iluminat să funcționeze în parametri tehnici buni pe o perioadă cât mai lungă (peste 10 ani), nevoia noastră este aceea de a achiziționa un corp de iluminat care să asigure dispersarea căldurii în cel mai eficient mod. **Așa cum suprafața radiantă a unui calorifer este mărită prin striiațiile ce se regăsesc în acesta, în același mod producătorii chiar dacă poate fi un proces tehnologic mai complex, folosesc striiații pentru a răci mult mai**

bine aparatul de iluminat. Nevoia noastră presupune și existența a unui capac ce ar trebui să acopere aceste striții pentru a evita acumularea de murdărie.

Fiind de acord părțile asupra necesității eliminării căldurii produsă de componentele electronice, Consiliul observă că diferendul dintre acestea constă în preferința autorității contractante pentru un anumit tip de radiator termic (cu o anumită formă), apărările sale mai sus redată confirmând pe deplin că în discuție se află un anumit procedeu tehnologic.

Consiliul reține că, în mod uzual, căldura produsă de componentele electronice este eliminată în mediul înconjurător prin utilizarea de metode de răcire active sau pasive. Sintagma „*răcire pasivă*” desemnează procesul prin care căldura produsă de sursa de lumină este disipată în mod natural în aer prin radiatorul de căldură, caracteristic fiind faptul că efectul disipării căldurii este direct proporțional cu dimensiunea radiatorului.

În mod similar funcționează și răcirea activă, cu diferența că agentul de răcire (aer sau alt fluid) este împins peste radiatorul termic prin intermediul unui ventilator sau, după caz, a unei pompe.

La rândul său, volumul ocupat de radiator poate fi redus prin utilizarea unor striții sau fante similare celor de la caloriferele utilizate în locuințe sau de radiatorul utilizat de automobile, astfel încât să fie asigurat contact termic cu aerul înconjurător al unei suprafețe cât mai mari a radiatorului termic pentru un anumit volum dat.

Consiliul reține că, în cazul prezentei proceduri de atribuire, autoritatea contractantă a utilizat pentru descrierea modalității de răcire a componentelor electronice sintagma „*management termic*” și a impus ca răcirea să se realizeze cu utilizarea de striții pe exteriorul aparatului, excluzând astfel din procedură produsele având altă variantă constructivă, din considerentul că vor acumula murdărie.

De interes pentru achizitor este, în opinia Consiliului, însă ca aparatele de iluminat să fie realizate conform normelor tehnice din domeniu, inclusiv a standardelor aplicabile.

Pe de altă parte, acumularea de murdărie este inerentă, indiferent de varianta constructivă a corpului de iluminat, iar producătorii pot implementa soluții proprii pentru asigurarea managementului termic.

În condițiile acestea, cerința minimală amintită, contravine prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 98/2016, potrivit cu care: (2) Cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, **specificațiile tehnice nu precizează** un anumit producător, o anumită origine sau **un anumit procedeu care caracterizează produsele** sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse, fiind interzisă, așadar, limitarea participării la competiție a produselor care se abat de la o metodă de producție specifică (cu striții în speța de față).

Drept consecință, autoritatea contractantă va proceda la modificarea specificației în cauză, în sensul înlăturării caracterului restrictiv al acesteia.

3. Următoarea critică vizează cerința regăsită în fișele tehnice 1-6, pct. 1.9, privind temperatura de lucru cerută, de $-40^{\circ}\text{C} + 55^{\circ}\text{C}$, pe care contestatorul o dorește modificată în sensul acceptării unei temperaturi de lucru de $-40^{\circ}\text{C} + 50^{\circ}\text{C}$, din considerentele că este restrictivă și nejustificată în raport cu natura contractului, deoarece, conform măsurărilor oficiale, temperatura maximă înregistrată în România a fost de $+44,5^{\circ}\text{C}$ (la Ion Sion în județul Brăila, pe 10 august 1951), iar aparatele de iluminat stradal au ca principală caracteristică funcționarea pe timp de noapte. În plus, acestea pot fi echipate cu senzor de temperatură instalat pe placa LED care poate reduce curentul atunci când temperatura este ridicată.

Prin punctul de vedere referitor la contestație autoritatea contractantă formulează următoarele apărări:

(...) **Autoritatea contractantă nu a solicitat în mod restrictiv temperatura de lucru cuprinsă între $-40^{\circ}\text{C} + 55^{\circ}\text{C}$ ci aceste caracteristici au fost impuse de către proiectant în baza analizelor de piață.** S-a observat că tendința producătorilor este aceea de a-și îmbunătăți funcționarea aparatelor de iluminat la un domeniu a temperaturii de lucru cu cât mai cuprinzătoare și mai mare. Întrucât discutăm de soluții de iluminat cu LED, mari producători de temperatură și care conțin componentă electronică sensibilă la temperaturi extreme, nevoia noastră este aceea ca utilizarea corpului de iluminat să se facă în condiții de lucru cât mai cuprinzătoare pentru a asigura o utilizare în timpul de funcționare cât mai lungă dat fiind faptul că aceste aparate de iluminat trebuie să funcționeze cel puțin 100.000 ore.

În ideea evoluției temperaturii mediului ambiant, comunitatea europeană prin departamente acreditate face o analiză unde se observă că sudul Europei, dar și România au șanse mari să devină deșert. (<https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/desertification-33-2018/ro/#figure> 1), respectiv să existe fenomene meteo deci inclusiv temperaturi extreme.

Arătăm onoratului consiliu pe această cale dar și contestatorului, că noi solicităm specificațiile tehnice corespunzătoare nevoilor noastre. Specificația tehnică temperatura de lucru are o valoare care este îndeplinită de foarte mulți producători, identificându-se chiar și companii ce depășesc limitele indicate. Doar în România se identifică cel puțin un producător ce are temperatura maximă de $+55^{\circ}\text{C}$, cu atât mai mult la nivel european.

<https://urbio-romania.ro/aparate-de-iluminat/antara/>

Specificația tehnică solicitată corespunde nevoilor autorității contractante și nu este în măsură de a restricționa concurența. (...)

Analizând această justificare, Consiliul nu o apreciază ca una pertinentă, având în vedere că, așa cum corect susține contestatorul, temperatura maximă înregistrată pe teritoriul României a fost de $44,5^{\circ}\text{C}$, la Ion Sion, jud. Brăile, pe 10.08.1951, dar și că funcționarea sistemului de iluminat va avea loc pe timpul nopții când nu sunt atinse temperaturile maxime din cursul zilei.

Toate acestea coroborate cu împrejurarea că analiza la care face autoritatea contractantă referire nu reprezintă opinia științifică a unui expert sau studiu de specialitate care să demonstreze că în verile călduroase temperatura în incinte închise aflate în plin soare poate ajunge și chiar depăși 55°C ceea ce, în cazul unei aprinderi accidentale, conduce la deteriorarea aparatului de iluminat, conduc, în opinia Consiliului, spre concluzia că stabilirea temperaturii indicate în cadrul cerinței nu este una justificată și, prin urmare, are un caracter restrictiv, de natură a îngreuna participarea operatorilor economici la procedură.

Cât privește solicitarea contestatorului de obligare a entității contractante la acceptarea unei temperaturi de - 40°C + 50°C, aceasta nu poate fi admisă, deoarece stabilirea specificațiilor tehnice este un drept al entității contractante, iar o intervenție a Consiliului în acest sens ar fi de natură încălcării marjei de apreciere recunoscută de legiuitor autorității contractante.

În concluzie, critica contestatorului va fi admisă cu consecința obligării autorității contractante la remedierea cerinței enunțate în sensul înlăturării caracterului restrictiv.

4. Referitor la critica privind fluxul luminos, Consiliul reține că, la pct. 1.5 din fișele tehnice 1-6, autoritatea contractantă a indicat valoarea minimă a fluxului luminos solicitată pentru aparatele pe care dorește a le achiziționa, în fișa tehnică 6 specificația tehnică criticată având conținutul:

1.5 Flux luminos (întreg aparat de iluminat, include și pierderile prin driver, sistem optic etc)	lm	minim 14400
---	----	-------------

Contestatorul susține că solicitarea unui flux luminos minim pentru aparatele de iluminat este restrictivă și nejustificată în condițiile în care în cadrul aceleiași fișe tehnice este solicitat, la pct. 1.6, ca performanțele fotometrice din distribuția luminoasă să fie dovedite prin calcule luminotehnice prin care este demonstrată corespondența cu clasele de drum impuse, conform simulărilor DIALUX, precum și că impunerea fluxului minim este un obstacol nejustificat față de ofertanții care pot demonstra îndeplinirea parametrilor luminotehnici impuși prin proiectul tehnic cu aparate de iluminat care se încadrează în cerințele impuse privind consumul de energie maxim, au sisteme optice performante, dar au un flux luminos mai mic față de cel solicitat.

În replică, autoritatea contractantă arată, printre altele, că:

Fluxul luminos al unui aparat de iluminat (exprimat în lm - lumeni) este un parametru de calitate, care influențează în mod direct consumul de energie electrică. Fluxul luminos este produsul dintre unitatea de putere electrică consumată P [W] și eficiența/rendamentul luminos al aparatului de iluminat exprimată în [lm/W]. Aceasta este o mărime ce caracterizează eficiența procesului de transformare a energiei electrice în energia iradierii optice. Se apreciază, că fluxul este strâns legat de puterea consumată și randamentul luminos astfel rezultatul este valoarea în lumeni ce se produc la consumul cu puterea de 1 Watt.

Astfel, o eficiență luminoasă mai ridicată presupune un consum de energie mai scăzut, raportat la același flux luminos.

Cu alte cuvinte, cu cât eficiența luminoasă este mai mică, cu atât puterea instalată a aparatului de iluminat (implicit și consumul aparatului de iluminat) trebuie să fie mai mare.

Astfel, în raport cu respectarea angajamentelor luate față de finanțator, cât și în raport cu respectarea normativelor și prescripțiilor de proiectare în vigoare, a fost solicitat un aparat de iluminat cu o înaltă eficiență luminoasă, implicit o putere cât mai mică a corpurilor de iluminat, care să corespundă cu nevoia și necesitatea noastră. Cu alte cuvinte, un ofertant poate să ofere orice putere în Wați maximă la un flux luminos minim astfel încât să corespundă la nevoia și necesitatea noastră (standardul categoriilor de drum, economia de energia consumată minimă o anumită valoare, reducerea de gaze cu efect de seră CO₂ minim o anumită valoare, fiabilitate ridicată, durată de funcționare și viață în condiții extreme ridicată, etc.), astfel încât să satisfacem nevoile finanțatorului care implicit devin și nevoile noastre pentru a ne putea primi finanțarea.

Proiectul tehnic de execuție stabilește în mod corect aceste valori pentru a satisface nevoilor noastre, pentru a corespunde cu legislația și standardele în vigoare, acestea fiind valori minime.

Neîndeplinirea acestor valori minime ale fluxului luminos are ca rezultat neîndeplinirea parametrilor rezultați, neîncadrarea în standardul SR EN 13201, implicit un flux luminos mai mic, așa cum fișierele de simulări dialux o stabilesc ca valoare minimă. Este imposibil cu un flux luminos mai mic să decât cel solicitat prin documentația tehnică să poată satisface nevoile autorității contractante. Autoarea contestației are obligația să facă și dovada a ceea ce susține, dar el nu susține decât că are un corp de iluminat cu valoarea maximă a puterii solicitată dar cu un flux luminos mai mic.

Valoarea fluxului trebuie să fie minim asigurat la putere maximă. Deoarece în condiția de dimare controlată prin telegestiune reduce puterea aparatului cu un anumit procent, va reduce și fluxul luminos. Acea valoare minimă stabilită ca specificație tehnică a fluxului luminos, corespunde nevoii achizitorului cu valorile ale fluxului luminos în condiții de diming. Stabilirea unei specificații tehnice a fluxului luminos mai mică decât cea solicitată va avea implicit și în timpul dimingului o valoare mai mică care nu va satisface nevoia și necesitatea achizitorului, acesta fiind și motivul pentru care proiectul prezintă pragurile de dimare.

Autoritatea contractantă nu poate modifica specificația și caracteristica tehnică a unui produs care satisface necesitatea și nevoile achizitorului cu un produs inferior intrucat un ofertant nu poate satisface nevoia achizitorului. (...)

Din analiza cerinței în discuție și a justificării autorității contractante, Consiliul observă că valorile criticate se referă la eficiența luminoasă a întregului corp de iluminat, elocvent în acest sens fiind textul dintre paranteze (*întreg aparat de iluminat, include și pierderile prin driver, sistemul optic etc*), dar și susținerea autorității contractante Fluxul luminos al unui aparat de iluminat.

În acest caz, rezultă că eficiența aparatului este egală cu eficiența lămpii (sistem optic), ceea ce ar însemna o eficiență de 100%, caz ideal, dar care nu se regăsește tehnologic și practic în acest moment în industria aparatelor de iluminat cu LED-uri.

Se impune, în opinia Consiliului, ca autoritatea contractantă să solicite un flux luminos conform standardului SR EN13201 și SR EN

60598, aferent fiecărei categorii de drum, așa cum solicită contestatorul. Standardele au stabilit fluxul luminos pentru fiecare categorie de drum pentru a se evita poluarea luminoasă. Abaterea de la cerințele standardului conduce la o poluare luminoasă pe timpul nopții, poluare care face obiectul unor studii de specialitate care au constatat că pasările cu activitate nocturnă mor din cauza înfometării întrucât nu pot vâna pe lumină, iar iluminatul nocturn al anumitor orașe se poate observa din spațiu.

Stabilind caracterul întemeiat și a acestei din urmă critici, Consiliul va obliga autoritatea contractantă la remedierea documentației de atribuire în sensul celor arătate.

II. Examinând contestația depusă de ...SRL, Consiliul ia act că autorul acesteia critică următoarele cerințe ale documentației de atribuire, a căror eliminare/modificare o solicită:

1. cerințele din fișele tehnice ale aparatelor de iluminat potrivit cărora elementul difuzat să fie din policarbonat stabilizat UV;

2. cerința din fișa tehnică 9 privitoare la certificarea TALQv2;

3. cerința privind prezentarea contractului de muncă/contract de colaborare/de servicii;

4. cerința privind lentilele de tip multilens cu grad de protecție IP67 și IK10;

5. cerința din fișele tehnice 7, 8 și 11 cu privire la utilizarea unui anumit tip de comunicație;

6. cerințele din fișa tehnică 8 cu privire la tipul de senzor.

În analiza temeiniciei criticilor contestatorului, se constată următoarele:

1. Față de prima specificație tehnică apreciată restrictivă, conform căreia elementul difuzant să fie din policarbonat stabilizat UV, reține Consiliul că măsura de remediere considerată necesară de contestator nu vizează eliminarea ei, ci doar completarea acesteia prin introducerea și a altor elemente care se folosesc în tehnologia de fabricație a aparatelor de iluminat, cum ar fi sticla.

Autoritatea contractantă, în replică, arată că solicitarea privind dispersorul din policarbonat stabilizat UV este în acord cu Ghidul de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, art. 11 alin. (1) lit. f), precizând o serie de avantaje ale materialului pentru care a optat, dar și că pe piață sunt producători care au în același timp ambele soluții de element difuzant.

În soluționare, Consiliul apreciază ca relevante dispozițiile art. 155 alin. (6) din Legea nr. 98/2016 conform cu care specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe

efective între operatorii economici, precum și cele ale art. 156 alin. (2) din lege – cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau produse.

Se reține, așadar, că modificarea sau cenzurarea performanțelor ori caracteristicilor tehnice impuse de autoritate pot face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării de către autoritate a ipotezelor date de cele două temeuri de drept citate mai sus.

Consiliul constată temeinicia criticii contestatorului, întrucât materialul din care este realizat dispersorul nu este o caracteristică ce definește performanțele de realizare a iluminatului public, ci conduce spre un anumit procedeu tehnologic de realizare, contrar prevederilor art. 156 alin. (2) din Legea nr. 98/2016.

De altfel, în punctul de vedere, autoritatea contractantă invocă anumite performanțe ale aparatului solicitat, însă, în argumentare, nu face referiri la standarde care ar impune utilizarea doar a policarbonatului stabilizat UV. Din contră, autoritatea contractantă face referire la Ghidul de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice a infrastructurii de iluminat public, care, după cum singură arată, menționează, la art. 11 alin. (1) lit. f), ambele materiale, respectiv sticlă sau policarbonat stabilizat UV.

Astfel, în lipsa unor norme/standarde care obligă la echiparea compartimentului optic cu piese din anumite materiale, Consiliul va admite critica și va obliga autoritatea contractantă să remedieze documentația de atribuire în sensul înlăturării caracterului restrictiv.

În ceea ce privește solicitarea de eliminare a cerinței cu privire la construcția care să prezinte striatii și decupări, Consiliul o reține, de asemenea, întemeiată, pentru argumentele evocate cu ocazia soluționării contestației anterioare cu privire la același aspect.

2. Referitor la critica ce vizează certificarea TALQv2, Consiliul reține că, la pct. 1.28 din fișa tehnică 9, se regăsește următoarea specificație tehnică:

Soluția tehnică trebuie să fie viabilă pe termen lung, relevantă în viitor, prin posibilitatea integrării cu sistemele prezentate sau viitoare și să evite blocarea furnizorului la un standard proprietar al unui singur furnizor. Platforma trebuie să fie certificată TALQv2, de asemenea, să fie integrată cu alte aplicații/cel puțin 5 platforme de tip oraș inteligent „Smart City”.

Analizând susținerile autorității contractante prezentate în justificarea cerinței, Consiliul observă că autoritatea nu indică motivele pentru care exclusiv o compatibilitate TALQ îi asigură satisfacerea nevoii de achiziție, menționează fără de care caracterul restrictiv al cerinței nu

poate fi înlăturat, câtă vreme certificarea solicitată se eliberează în baza calității de membru al consorțiului TALQ și a plății unei cotizații.

Or, participarea la procedură nu poate fi condiționată de aceste criterii, în condițiile în care pot exista produse care să îndeplinească toate criteriile de performanță dorite de achizitoare, dar care să nu dețină certificarea solicitată.

În situația în care o cerință are drept efect îngustarea plajei de potențiali furnizori, pentru a fi acceptată, trebuie să beneficieze de un fundament detaliat pe potrivă și asumat de responsabilii autorității contractante. Altminteri se consideră că, prin specificațiile sale tehnice, achiziția are ca efect introducerea unor obstacole nejustificate față de asigurarea unei concurențe efective între operatorii economici.

Astfel fiind, pentru nerestricționarea participării la procedură a operatorilor economici, Consiliul va achiesa la criticii contestatorului și va dispune eliminarea dispozițiilor în referire la certificarea TALQ.

Prin urmare, critica va fi admisă, cu consecința obligării autorității contractante la remedierea corespunzătoare a documentației de atribuire.

3. Următoarea critică vizează cerința caietului de sarcini privind prezentarea contractului de muncă/contract de colaborare/de servicii, pe care contestatorul o dorește modificată în sensul de a se accepta extras revisal sau a unei declarații de disponibilitate sau a unui angajament.

În soluționare, Consiliul reține că, la pct. A. *Cerințe privind pregătirea profesională și calificarea corespunzătoare a personalului de specialitate necesar îndeplinirii contractului* al caietului de sarcini, autoritatea contractantă a solicitat pentru specialiștii minim necesari (șef șantier, responsabil tehnic cu execuția, responsabil cu asigurarea calității și responsabil SSM), prezentarea, pe lângă alte documente, și de *copie de pe contractul de muncă/contract de colaborare/de servicii*.

Relevante în soluționare sunt prevederile art. 3 alin. (4) din Instrucțiunea ANAP nr. 1/2017 potrivit căroră, autoritatea contractantă va solicita ca în propunerea tehnică să fie descris momentul în care vor interveni acești experți în implementarea viitorului contract, precum și modul în care operatorul economic ofertant și-a asigurat accesul la serviciile acestora (fie prin resurse proprii, caz în care vor fi prezentate persoanele în cauză, fie prin externalizare, situație în care se vor descrie aranjamentele contractuale realizate în vederea obținerii serviciilor respective).

Fiind de netăgăduit obligația ofertanților de a face dovada, **la momentul ofertării**, că vor dispune de personalul cheie responsabil de îndeplinirea contractului, fie prin resurse proprii, fie prin externalizare, Consiliul observă că modalitatea de dovadă a accesului la personal aleasă de autoritatea contractantă, în lumina prevederilor enunțate, este proprie ipotezei în care ofertantul își asigură accesul la personal din surse externe, nu și situației în care ofertantul are angajat personalul

solicitat. În această ultimă situație, după cum corect arată și contestatorul, este suficientă prezentarea extrasului revisal.

Prin urmare, se impune realizarea, de către autoritatea contractantă, a unei distincții între cele două modalități de acces la personal, cu indicarea, în cazul personalului asigurat din resurse proprii, ca fiind suficientă prezentarea de extras revisal însoțit eventual de declarații de disponibilitate.

Critica va fi admisă, așadar, în limitele menționate.

4. Următoarea critică vizează cerința privind lentile multilens cu grad de protecție IP67 și IK, pe care contestatorul o dorește a fi eliminată.

Analizând cerința în discuție prin prisma dispozițiilor art. 155 alin. (1), (2) și (6), dar și a art. 156 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 98/2016, Consiliul constată că acestea nu reprezintă cerințe de performanță sau cerințe funcționale ale aparatelor de iluminat astfel cum statuează prevederile art. 156 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 că trebuie elaborate specificațiile tehnice, ci descriu caracteristici constructive ale corpurilor de iluminat dorite de autoritatea contractantă, cum sunt, de altfel, și cerințele legate de materialul din care este construit dispersorul, dar și forma exteriorului aparatului de iluminat „fără striații sau decupaje”.

Consiliul reține că scopul organizării prezentei proceduri de atribuire este modernizarea sistemului de iluminat public stradal din aria de competență a autorității contractante motiv pentru care, aplicând prevederile art. 156 și art. 156 din Legea nr. 98/2016, autoritatea contractantă ar fi trebuit să se limiteze doar la formularea acelor specificații tehnice prin care să fie descrisă obiectiv necesitatea sa, astfel încât să nu fie restricționată concurența datorită abundenței de detalii constructive din caietul de sarcini.

În acest context, autoritatea contractantă urmează să modifice documentația de atribuire în sensul eliminării caracterului restrictiv.

5. Cu privire la critica contestatorului legată de cerința din fișele tehnice 7, 8 și 11 referitoare la utilizarea unui anumit tip de comunicație, Consiliul constată că argumentele contestatorului nu au forța necesară pentru a conduce la modificarea cerută.

Solicitarea tipului de comunicație este expresia necesității autorității contractante, iar această necesitate sau oportunitatea achiziționării unui produs de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acesta, sunt stabilite în funcție de nevoile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul autorității contractante (art. 2 și art. 3 din H.G. nr. 395/2016). Nu există o prevedere legală care să oblige autoritatea să accepte produse care nu corespund necesităților sale. Consiliul nu poate sancționa autoritatea contractantă pentru exercitarea dreptului său de a nu aduce modificări cerințelor tehnice ori altor prevederi ale documentației, atâta timp cât

acestea satisfac interesele sale, iar contestatorul nu face dovada existenței unor încălcări legale.

Susține contestatorul în acest caz, diferit de criticile de la pct. 1 și 4, că pe piață există și alte tipuri de comunicație iar nu că cerința poate fi îndeplinită doar de un singur producător.

Cum corect arată și autoritatea contractantă, nu poate fi obligată la modificarea documentației de atribuire astfel încât să poată participa oricare operator economic, în sens contrar s-ar limita dreptul acesteia de a contracta lucrări/produse care să corespundă întocmai necesităților sale obiective. Nu există nicio prevedere legală care să oblige autoritățile să accepte produse care nu corespund necesităților lor.

Dispozițiile art. 154 alin. (1) din Legea nr. 98/2016 și art. 20 alin. (2) și (10) din H.G. nr. 395/2016 sunt elocvente în sensul în care autoritatea contractantă este singura în măsură să-și stabilească propriile necesități, deci **să aprecieze relevanța unei specificații tehnice sau avantajele impunerii anumitor specificații**, în speță, având incidență și principiul asumării răspunderii stipulat de art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 98/2016, conform căruia autoritatea contractantă este responsabilă pentru deciziile și acțiunile realizate în procesul de achiziție, orice achiziție care nu ar conduce la satisfacerea în mod deplin a nevoilor sale reprezentând o folosire inefficientă a fondurilor.

Necesitatea prezentării unor dovezi concludente în demonstrarea caracterului restrictiv al unei specificații tehnice este statuată de dispozițiile art. 249 C.proc.civ. (Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege) și a fost reținută constant în practica judiciară referitoare la litigii având un obiect similar celui prezent, de interes fiind Sentința civilă nr. 180/2021 din 23.09.2021 emisă de Curtea de Apel Constanța, ca urmare a plângerii formulate împotriva unei decizii emise de Consiliu, prin care s-a reținut:

Analizând cerința în discuție, Curtea apreciază că statuarea CNSC în sensul că aceasta reflectă opțiunea autorității contractante pentru o anumită soluție tehnică este corectă, în condițiile în care reclamanta nu a probat că cerința este și restrictivă.

Astfel, reclamanta nu a prezentat argumente pertinente de fapt și de drept în sensul celor menționate, **nefiind probată susținerea vizând identitatea cerinței cu specificația tehnologiei menționate, respectiv faptul că aceasta este patentată și că un singur operator economic ar putea oferta un produs beneficiind de această tehnologie.**

Reclamanta a depus fotografii ale unor lămpi și descrierile lor tehnice, inclusiv oferta unui operator economic, fără ca acestea să dovedească caracterul restrictiv al ofertei, nereieșind că produsul solicitat în documentația de atribuire nu ar putea fi ofertat de alți operatori economici.

Reclamanta susține că nu i se poate pretinde să dovedească caracterul inutil al unei specificații tehnice, însă Curtea apreciază că raționamentul expus al CNSC este corect, întrucât este apanajul autorității contractante alegerea unei specificații tehnice, revenind contestatorului obligația de a proba contrariul.

Se constată, astfel, în acord cu cele reținute de CNSC, că autoritatea contractantă este singura în măsură să stabilească necesitățile funcționale proprii în vederea realizării contractului, ținând cont de specificul acestuia.

Prin urmare, contestatorului îi revine sarcina probei, respectiv să demonstreze caracterului restrictiv al cerinței, ceea ce nu a făcut.

Astfel fiind, Consiliul nu va impune autorității contractante modificarea specificației tehnice în discuție.

Aceleași considerente le reține Consiliul și în ceea ce privește critica de la pct. 6 pe care, pe cale de consecință o va respinge.

Luând în considerare aspectele de fapt și de drept expuse, Consiliul, în temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016, va admite contestațiile și va obliga autoritatea contractantă ca, în termen de 15 zile de la primirea deciziei, să remedieze documentația de atribuire cu respectarea celor evocate în motivare, să aducă modificările efectuate la cunoștința operatorilor economici interesați prin publicarea în SEAP și să stabilească o nouă dată limită pentru primirea ofertelor.

În ceea ce privește cererile contestatorilor de obligare a autorității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației, Consiliul o va respinge pe cea a ...SA, având în vedere că la dosar nu se regăsesc dovezi ale efectuării unor asemenea cheltuieli, și o va admite pe cea a ...SRL. Astfel, în temeiul alin. (9) al articolului menționat, Consiliul va obliga autoritatea contractantă, a cărei culpă procesuală s-a stabilit, la plata către ...SRL a sumei de 5.652,50 lei, reprezentând cheltuieli ocazionate cu soluționarea contestației, conform facturii A-007978/28.04.2023, achitată online la data de 04.05.2023.

Decizia este obligatorie pentru părți, în temeiul art. 28 alin. (1) din același act normativ.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Admite contestațiile depuse de ...SA și ...SRL, în contradictoriu cu ..., și dispune remedierea documentației de atribuire în sensul celor evocate în motivare, dar și publicarea în SEAP a modificărilor intervenite, în termen de 10 zile de la primirea prezentei, cu stabilirea unei nou termen limită de depunere a ofertelor.

Respinge cererea ...SA de obligare a autorității contractante la plata cheltuielilor ocazionate cu soluționarea contestației și o admite pe cea similară formulată de ...SRL, obligând, pe cale de consecință, autoritatea contractantă la plata către acesta a sumei de 5.652,50 lei, cu titlu de cheltuieli ocazionate cu soluționarea contestației.

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

...